

Dwory Polskie w Wielkim Księstwie Poznańskim III

Wycieczka autokarowa PTTK Konin 6 kwietnia 2008

Na wycieczkę pojechały 52 osoby. Obsługę autokarem zapewnił Ryszard Kijak. Po 1,5 godzinie jazdy zajechaliśmy do **CHŁAPOWA** z dworem Potworowskich, a później Chłapowskich, w kształcie nieregularnej willi włoskiej z kwadratową wieżą i resztówką parku. Prowadzący wycieczkę Andrzej Miller, przewodnik wielkopolski, dał wykład o polskim dworze.

MCHY: neoklasycystyczny pałac z końca XVIII w., piętrowa sala rotundowa z bogatą sztukaterią M. Ceptowicza, park krajobrazowy z XIX w. z pomnikowym drzewostanem. Od strony ogrodu pałac w Mchach tonął w kwiatkach, które z poświęceniem uwiecznił Tomek Jankowski. Do sali rotundowej udało się zajrzeć przez niezastłonięte szyby od strony tarasu. Nieopodal późnorenansowy XVI - XVII w. kościół św. Marcina, epitafium Stanisława i Katarzyny Sępińskich z 1588 r., renesansowe ambona i chrzcielnica, rokokowe wyposażenie kościoła. Naprzeciw kościoła pomnik arcybiskupa poznańskiego Antoniego Baraniaka (zm. 1977), który urodził się 1 km od Mchów, w Sebastianowie. **WŁOŚCIEJEWKI** - dawna posiadłość płk Andrzeja Niegolewskiego, napoleończyka, uczonego słynnej szarży pod Samosierrą, miejsce urodzenia Władysława Niegolewskiego, pośła na Sejm Pruski. Zajrzeliśmy do środka zrujnowanego dworu Niegolewskich z końca XVIII w. z piętrowym portykiem. Obok park krajobrazowy z końca XVIII w. z pomnikowymi drzewami: 2 platany klonolistne o obwodzie 490 i 320 cm, 8 dębów szypułkowych, 4 lipy drobnolistne. Przez urokliwą dolinę doszliśmy do późnogotyckiego kościoła Niepokalanego Poczęcia NMP z pocz. XVI w., obraz cudowny z poł. XVIII w., miejsce pielgrzymek. W ścianę kościoła wmurowany głaz z odciskiem stóp (Oskar Kolberg). **MANIECZKI**: dwór z 1894 r. z mansardowym dachem (b. muzeum im. gen. Józefa Wybickiego) stojący nieopodal miejsca, gdzie był drewniany dwór twórcy hymnu narodowego, tablice pamiątkowe i pomnik generała w parku krajobrazowym. W parku krajobrazowym buszowały bobry. **BŁOCISZEWO**: drewniany kościół św. Michała (przed 1736 r.), przebud. 1905, późnobarokowy ołtarz główny z 2 poł. XVIII w., zabytkowy obraz MB z Dzieciątkiem, polichromia Wacława Taranczewskiego z 1939 r., kaplica grobowa Kęszyckich z 2 poł. XIX w., lipa o obwodzie 460cm. Neobarokowy pałac z 1895 r. (arch. Kazimierz Skórzewski), park krajobrazowy ze starodrzewem. W pałacu znajduje się ośrodek reumatologiczny, w którym pacjenci po zabiegach obcują ze sztuką. Obejrzeliśmy sieni, jadalnię i salę bawialną. **BRODNICA**: neogotycki kościół św. Katarzyny 1867 - 1874 (arch. Stanisław Hebanowski), późnobarokowe rzeźby i neoklasycystyczne tabernakulum, epitafia Moraczewskich, Mańkowskich, kaplica grobowa Koźmianów, miejsce pochowku gen. Józefa Wybickiego (pusty, klasycystyczny grób generała z 1880 roku). Szczątki doczesne generała spoczywają w krypcie Zasłużonych Wielkopolan na Skalce w Poznaniu. Pałac z 1890 roku (arch. Stanisław Hebanowski) w stylu neorenesansu włoskiego, aleja 25 kasztanowców i 12 lip drobnolistnych.

JASZKOWO. Spotkanie z Antonim Chłapowskim, który od 1995 roku tu gospodaruje i stworzył Centrum Hipiki. Przy wejściu motto życiowe A. Chłapowskiego. Artykuł o panu Antonim (2004) <http://turystyka.gazeta.pl/Turystyka/1,82269,2162036.html?as=1&ias=2&startsz=x>. W Centrum Hipiki zgodnie z życzeniem gospodarza czuliśmy się jak w domu. Niektórzy skorzystali ze szwedzkiego bufetu. Konin i Jaszkowo łączą konie i rzeka Warta.

Minęliśmy wieś **GÓRA** z masztem przekąźnikowym i dworem z końca XVIII w. (prywatny, w przebudowie). Dojechaliśmy do wsi **PSARSKIE**: pałac neogotycki z pocz. XIX w. z wieżą 1867 r., przeb. w 1900 i 1979 r., XVIII w. park krajobrazowy z dębami o obwodzie do 610 cm, a także drzewami egzotycznymi, pomnikowa aleja klonowo - platanowa. W pałacu znajduje się Dom Pomocy Społecznej. **IŁOWIEC**: wieś znana historycznie od ponad 700 lat, dawna włość komesa Wisława z rycerskiego rodu Łodziów, później Ostojów - Iłowieckich i Lehmanów, późnoklasycystyczny kościół Św. Andrzeja z 1841 r., w nim b. cenna gotycka rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem z 1400 r., pałac z 1866 roku w stylu neorenesansu, niezwykle bogata sztukateria elewacji naśladująca zdobienia gmachu Opery Berlińskiej, XIX w. zabudowania folwarczne. Pałac znajduje się w rękach prywatnych i obejrzeliśmy go jedynie przez bramę. Jadąc z Iłowca przejeżdżaliśmy przez **CZEMPIŃ**, gdzie mieszkał fotograf Leonard Durczykiewicz, który wydał w 1912 roku album "Dwory Polskie w Wielkim Księstwie Poznańskim". **JAROGNIEWICE**: neoklasycystyczny pałac z ok. 1770 r., przebud. XIX / XX w. stylu klasycyzmu francuskiego (arch. Stanisław Borecki), trzy oficyny przeł. XVII i XIX w. połączone galeriami z pałacem, oficyna, domek ogrodnika, piękny park krajobrazowy XVIII/XIX w. z okazami drzewostanu: dęby, buki, wiązy, wierzby, białodrzewy, barokowa figura św. Jana Nepomucena z 2 poł. XVIII w., czworaki folwarczne z profilowanymi szczytami. W pałacu w Jarogniewicach znajduje się Dom Pomocy Społecznej. Frajdę sprawiło tajemne przejście do ogrodu z domku ogrodnika. Głębokim doznaniem była woń z pobliskiej oczyszczalni ścieków. **GLUCHOWO**: pałac z końca XVII w., przebud. w pol. w. XVIII w. stylu neoklasycystycznym, a po kolejnej przebudowie w 2 poł. w. XIX eklektycznym z czterokolumnowym portykiem wejściowym, oficyna z 2. poł. XIX w. oraz zabudowania folwarczne z tego samego okresu, park krajobrazowy ze stawem, aleja grabowa i starodrzewem, niezwykle ciekawy okaz zrośniętego z 6 pni kasztanowca o obwodzie 430 cm, dęby o obwodach do 500 cm. Nasz autokar podjechał pod samą oficynę pałacową, nadal zamieszkaną. Pałac pod koniec lat 80. przestał być siedzibą dyrekcji PGR, a kilka lat temu zamknięto przedszkole. Agencja Nieruchomości Rolnych czeka na chętnego kupca. W PGR Głuchowo Wanda Gruszczyńska odbywała robotniczą praktykę studencką. Od Komornik wróciliśmy sprawnie autostradą. Brawami nagrodziliśmy trud Andrzeja Millera i Ryszarda Kijaka.

Tekst: Wanda Gruszczyńska, Andrzej Miller, Fotografie: Wanda i Michał Gruszczyński
PS. Mechlín był nieczynny, a właściciele Szoldrów z powodu nasadzeń odmówili wejścia.

CHŁAPOWO

WŁOŚCIEJEWKI

MANIECZKI

BŁOCISZEWO

JASZKOWO

JAROGNIEWICE